

STEDEBOUWKUNDIGE TOELICHTING BIJ HET
UITBREIDINGSPLAN IN ONDERDELEN

EMMEN - CENTRUM

I. Tekeningen en voorschriften

Het plan is vervat in de bladen:

- 1) 61.125-A plattegrond, schaal 1:2500, met renvooi;
- 2) 61.125-B kadastrale ondergrond, schaal 1:2500;

De kadastrale ondergrond is samengesteld naar de laatste bijgewerkte gegevens van het kadaster. Deze zijn uiteraard echter steeds enigszins achter bij de feitelijke toestand.

- 3) 61.125-C en D (straat)profielen, schaal 1:200

Bij het plan behoren:

- 4) bebouwingsvoorschriften, die een omschrijving geven van de op het plan aangegeven bestemmingen.

Op het door het plan bestreken gebied zijn van toepassing

- 5) bijzondere voorschriften

II. Onderdelen van het plan

Het plan behelst de uitbreiding en aanpassing van het centrum, opent daartoe nieuwe bebouwingsmogelijkheden, neemt op of corrigeert ten aanzien van bestaande bebouwing en regelt verkeersvoorzieningen.

Het plan omvat:

1. herziening van het plan

Centrum-Es (1954/'55)

met uitzondering van een deel van de rooilijn aan de Wilhelminastraat oostzijde.

Deze rooilijn wordt herzien of opgenomen in een nader plan in onderdelen betreffende het gebied tussen Wilhelminastraat en spoorlijn.

2. gedeeltelijke herziening van het plan

Emmen I (1942/'46)

3. opneming van kleine gedeelten van de bebouwde kom

die een integrerend deel van het gehele plan uitmaken.

Verder zijn binnen de grenzen van het plan enige stukken bebouwde kom als zodanig gehandhaafd.

grenzen van het plan

globaal is de begrenzing als volgt:

De westgrens wordt grotendeels gevormd door de geprojecteerde verkeersweg over de es (die gedeeltelijk dicht langs de Vreding loopt) en gaat vervolgens via Westenesserstraat en Westerstraat naar het noorden tot de geprojecteerde invalsweg uit het westen.

De korte noordgrens kruist hier het Noordeinde en de oostgrens loopt dan via Noorderstraat, Hoofdstraat, Wilhelminastraat naar het zuiden. Enige delen oostelijk van Hoofdstraat en Wilhelminastraat horen tevens tot het plan. Dan vormt een klein stuk van de Noordbargerstraat en vervolgens een deel van het geprojecteerde verlengde van de Dordsestraat de zuidgrens.

III. Beschrijving van het plan

a. ligging

Het plan omvat een zodanig gebied, dat het bestaande centrum logisch kan uitgroeien. De intensivering en verbreding van de bebouwing houden een versterking van het centrum in. Het plan beslaat het plaatselijk centrum niet geheel, met name behoort hiertoe ook het noordelijk deel van de Hoofdstraat met omgeving welke niet in het plan is opgenomen.

In het geheel van de plaats ligt het centrum niet in het midden, maar in de ligging komt duidelijk het sterk streekverzorgend karakter tot uiting door de directe oriëntatie op het interlokale verkeer.

b. opzet van het plan

Voor de verschillende centrumelementen is de gemakkelijke bereikbaarheid van buiten Emmen en vanuit de woonwijken essentieel. Dit heeft het beloop van de wegen en de ligging van de parkeerterreinen bepaald.

De uitbreiding van het winkelcentrum is zo geprojecteerd, dat een zo goed mogelijke aansluiting wordt verkregen met het bestaande centrum aan en bij de Hoofdstraat en de winkel van de Wilhelminastraat.

Het winkelcentrum wordt gekruist door een zone waarin gebouwen van bijzondere aard (gemeentehuis, kerkelijke en culturele instellingen). Deze strook met hoog geboomte zal aan het centrum een bijzondere bekoring kunnen verlenen. Zij omvat in het westen de "pastorietuin", welke in het noorden, Honninghof, en zuiden geflankeerd zal worden door een groot gebouw, vervolgens het gebied van gemeentehuis, oudheidkamer en hervormde kerk en gaat dan over in de niet bij het plan betrokken villatuinen en het daarachter gelegen dierenpark aan de overzijde van de Hoofdstraat.

In het zuidelijk deel van het plan liggen scholen en aan de westrand is, deels hoge, woningbouw geprojecteerd.

c. centrumelementen

1. kerken

In de hierboven genoemde groene strook ligt de grote kerk, Nederlands Hervormd. De Rooms Katholieke kerk (Meerstraat) valt niet binnen het plan maar is visueel bij het centrum betrokken. De Hervormde Kapel (Kapelstraat) komt volgens het plan beter tot zijn recht door een verruiming van het voorplein. De ligging van de Gereformeerde kerk wordt aanzienlijk verbeterd. Nu is zij opgenomen in de bouwstrook langs de Wilhelminastraat, volgens het plan ligt ze aan een plein bij een kruispunt van belangrijke straten.

2. gemeentehuis

De betekenis van het gemeentehuis komt in zijn situering duidelijk tot uitdrukking. Het ligt in de groene strook, enigszins ter zijde van het winkelcentrum met aan de westzijde de belangrijke lokale aan- en afvoerweg voor het centrum. Het be- loop van wegen en de ruimten waaraan het gemeentehuis grenst zijn aan het bijzondere karakter van het gebouw aangepast.

3. bijzondere gebouwen

Het plan opent op verschillende karakteristieke punten de mogelijkheid tot het stichten van gebouwen voor overheids-

diensten, kantoren, instellingen op cultureel, sociaal, recreatief gebied. Ook voor scholen zijn terreinen gereserveerd.

4. winkelcentrum

Bij het ontwerpen van het winkelcentrum is gestreefd naar continuïteit van de winkelbebouwing met vermijding van lange, ongebroken straatwanden. In het nieuwe centrumdeel is een gezellig karakter nagestreefd door een afwisseling van smalle voetgangersstraatjes en kleine pleinen met boeiend uitzicht.

Binnen het kader van het winkelcentrum kunnen naast winkelbedrijven van zeer verschillende aard ook hotels, café's, restaurants en bioscopen gerealiseerd worden, terwijl tevens voorzien is in een gunstig gelegen complex waarin een tentoonstellingsgebouw, winkels en café-restaurant kunnen samengaan.

5. woningbouw

In het winkelcentrum zijn enige hoge woongebouwen opgenomen, terwijl ook overigens bij vele complexen boven winkels, toonzalen en dergelijke, woningen mogelijk zijn.

De dubbele woningen aan de Klokkenslag worden aangevuld.

In de westrand van het centrumplan is een strook van afwisselend hoge en lage woningbouw gedacht, die aan de noordzijde afgesloten wordt door een bejaardentehuis.

6. verkeersvoorzieningen

interlokale verbindingen

Het voor het centrum belangrijke interlokale personen- en vrachtvervoer zal in de toekomst kunnen plaats vinden via een systeem van langs het centrum lopende wegen

lokale verbindingen

Daaraan parallel zijn tweebaanswegen voor het snelle lokale verkeer geprojecteerd (de westelijke centrumweg en de Van Schaikweg) naar Emmermeer en Angelslo. Vooral het langzame verkeer en de voetgangers zullen gebruik blijven maken van de bestaande verbindingen (Hoofdstraat en Kerkhoflaan).

parkeerterreinen

Op terreinen enerzijds gunstig ten opzichte van winkels en openbare gebouwen en anderzijds gunstig ten aanzien van het binnenkomende verkeer gelegen zijn parkeerterreinen geprojecteerd.

expeditiehoven

Een vergaande scheiding van winkelen en laden-en-lossen is in het plan doorgevoerd door de aan de achterzijde van de winkels geprojecteerde expeditiehoven en -straten.

IV. Schetsplan

Aan deze toelichting is een schetsplan toegevoegd in twee bladen.

De ingetekende bijzondere bebouwing en de afwisselende hoge en lage woningbouw zijn grotendeels fictief. Talrijke andere oplossingen zijn hier volgens het plan mogelijk.

Emmen, augustus 1961